

UNA ACTIVITAT FORMATIVA EN L'ÀMBIT DEL CONFINAMENT PER LA COVID-19

1. CONTEXTUALITZACIÓ

En el context del repte de la docència no presencial per a les universitats públiques davant la pandèmia del Covid-19, el professorat del GIBAF va adaptar la docència de l'assignatura troncal de Botànica Farmacèutica al nou format. Paral·lelament, va dissenyar noves activitats en l'àmbit de l'avaluació formativa, com la que a continuació es relata.

2. OBJECTIUS

Els objectius plantejats han estat, d'una banda, fomentar amb activitats engrescadores el seguiment de l'assignatura pels estudiants durant el període de confinament i millorar la implicació dels estudiants. De l'altra, en suspendre's les pràctiques, calia reforçar conceptes d'organografia vegetativa i reproductora, bàsics per a la part descriptiva de l'assignatura. També per disposar de nous elements objectius per millorar les qualificacions finals un cop superada l'assignatura. Finalment, volíem donar un espai a alguns continguts de l'assignatura que, tot i que fora del temari del pla docent, són d'interès en el marc de l'assignatura.

3. METODOLOGIA

L'experiència s'ha dut a terme durant el segon semestre del curs 2019-2020, en l'assignatura obligatòria de Botànica Farmacèutica de 1r curs. S'ha desenvolupat els mesos d'abril i maig, en

Aquí veus una flor, pentàmera, que sembla que tingui 10 pètals, però 5 són en realitat sèpals (verds per fora però rosats o porpres per dins) que alternen amb 5 pètals (rosats o porpres) i una o dues coronades filaments al centre, amb 5 estams solidats pels filaments i tres carpels.

Secció 1 de 2

La planta "confinada" (4)

Respon aquestes preguntes per conèixer aquesta important planta medicinal i arribar a la "clau" per "desconfinarla" dins el teu bagatge botànic. Abans de començar, caldrà que tinguis al teu mòbil l'App Pl@ntNet.

Nom i cognom (per aquest ORDRE): *

Text d'una resposta breu

La FLOS PASSIONIS és una planta enfiladissa d'origen americà, amb unes boniques i enormes flors hermafrodites molt acolorides que li donen també valor ornamental. El seu nom popular més conegut (i el nom del gènere) fa referència a la passió, però no a una "passió carnal" qualsevol (ai, si malpenseu!) sinó a una més mística d'evangèlica, didàcticament explicada pels missioners prenent com a model la flor d'aquesta planta, i que Linné va prendre per formar el nom del gènere. Cerca aquesta planta amb l'app Pl@ntNet (col·lecció "Plantes útils") i comencem-la a treballar (no facis la foto a la imatge de l'ordinador).

Descripció (opcional)

ESCRIU (no "copy-paste") el nom científic d'aquesta planta (sense autor, ex.: *Planta vulgaris*; NO **Planta vulgaris* L. ni *Planta Vulgaris* L.)

D'acord amb la imatge superior, la flor presenta una simetria: *

- Asimètrica
- Actinomorfa
- Bilateral
- Zigomorfa

Els fruits d'aquest gènere es consumeixen, especialment de *P. edulis*, el maracujà (la fruita de la passió...). Aquests fruits són carnosos, de la mida d'un ou, comestibles, amb una polpa mucilaginosa, dolça i aromàtica que envolta les llavors. Es pot consumir en fresc, o fer-ne suc, gelats o begudes

Fig. 1.- Exemple d'un formulari de l'activitat.

el període de confinament durant la fase de docència no presencial. S'ha realitzat en tres grups-classe amb un total de 274 estudiants i ha implicat a tot el professorat del GIBAF.

L'activitat s'ha anomenat "La planta confinada" i ha consistit en desvetllar ("desconfinar") 10 espècies de plantes medicinals, a través de la resolució de 10 ítems que guien a l'estudiant i li permeten aprendre aspectes botànics, fitoquímics, històrics i farmacològics (Fig. 1). Les 10 espècies (vegeu annex en document a part) s'han obert de forma progressiva cada 3-4 dies durant 5 setmanes aproximadament.

Els recursos utilitzats han estat al marge de la plataforma institucional Campus Virtual UB (CVUB). S'ha usat l'App Pl@antNet per identificar el nom de l'espècie i un formulari de Google en versió test-autoavaluatiu (vegeu annex 1) en el disseny del qüestionari, amb 10 preguntes de diversos àmbits amb força imatges. Si l'estudiant aconseguia una qualificació de 7 o superior, havia obtingut la clau per al «desconfinament». Cada estudiant podia veure la qualificació després de finalitzar el qüestionari.

L'activitat, amb caràcter voluntari, tenia fins a una puntuació de 0,5 que s'ha sumat a la qualificació final, un cop superada l'assignatura. En el context de l'enquesta de satisfacció, s'ha preguntat específicament per aquesta activitat.

4. RESULTATS

La participació ha estat d'un 49,6 % en el conjunt dels tres grups-classe. Dels participants, un 82,3 % ha aconseguit "desconfinar" totes les espècies amb una qualificació de 7 o superior i, per tant, han obtingut els 0,5 punts addicionals per a la nota final.

A les enquestes de satisfacció (Fig. 2) han participat un total de 175 estudiants dels quals 120 (68,6 %) han respost la pregunta específica de l'activitat. De les respostes referides a l'interès de l'activitat, un 38,3 % l'han considerat com a molt alt, i un altre 47,3 % com a alt. En total, un 85,6 % de les respostes consideren l'interès com alt o molt alt. Pel que fa la utilitat de l'activitat, un 76,5 % dels estudiants estan d'acord en la seva utilitat formativa, un 39,5 %

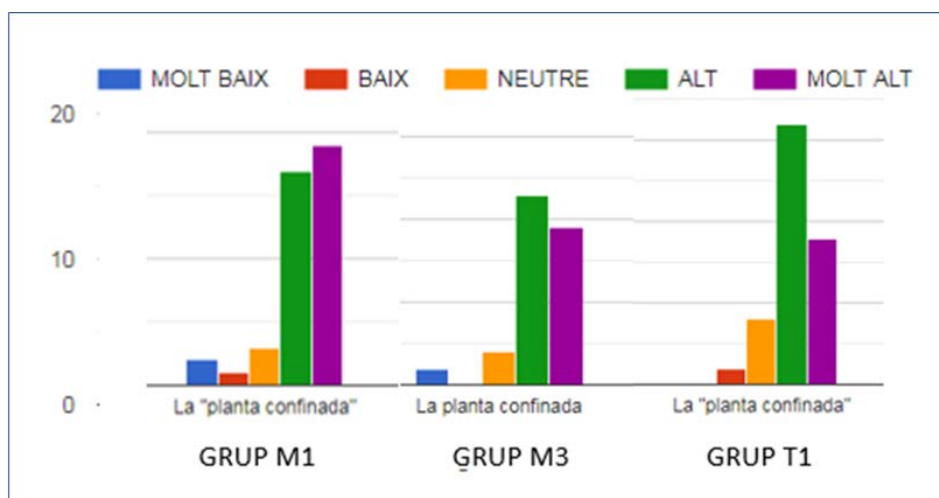

Fig. 2.- Resultats de l'enquesta de satisfacció als tres grups d'estudiants, referits específicament a l'activitat "La planta confinada".

d'acord i un 37 % molt d'acord.

DISCUSSIÓ I CONCLUSIONS

L'activitat ha tingut una bona acollida (50 % de participació) tot i que es va incloure quan s'havia desenvolupat un terç de l'assignatura, i a diferència d'altres activitats, no havia estat programada i comentada a l'inici de l'assignatura. Considerem que l'ús de l'App Pl@antNet ha estat molt engrescadora per als estudiants, tot i que ha calgut fer un petit tutorial per a alguns estudiants. Cal remarcar l'èxit en els resultats, ja que un 82,3 % d'alumnes han aconseguit els resoltdre satisfactòriament els casos, amb els objectius associats. Igualment, la satisfacció i la utilitat formativa han quedat ben paleses en l'enquesta de satisfacció de final de curs. A més, en les preguntes obertes de les enquestes, força estudiants han considerat que l'activitat calia mantenir-la (tot i que amb una altra denominació) per al proper curs, i han suggerit fer-la de forma més espaciada en el temps. El professorat ha hagut de dedicar un temps suplementari no previst, en el disseny dels qüestionaris i la gestió de les qualificacions, ja que de forma automàtica no es bolcaven al campus virtual de l'assignatura. Per tot això, el professorat del GIBAF ha considerat pertinent valorar la incorporació el proper curs de l'activitat en la mateixa assignatura o en d'altres relacionades amb la Botànica.